

Станом на 2013 рік загальний оборот *WEB Turnhout* перевищив 8 мільйонів євро. Компанія, розміщена у не індустріальному районі з високим рівнем безробіття, змогла створити понад триста робочих місць та допомогти майже восьми сотням шляхом їх навчання та подальшого наставництва.

Очевидно, що практично не можливо створити аналогічну до *WEB* організацію в країні з іншим законодавчим та культурним підґрунтям. Проте можна скористатись ідеєю та зробити побідну організацію, яка розглядатиме прибуток як метод досягнення цілі, а не кінцеву мету.

1. *Defourny J., Nyssens M. Social enterprise in Europe: recent trends and developments, Social Enterprise Journal, 2008, Vol. 4/3, p. 202-228.* 2. *Mapping Social Enterprises in Belgium* Режим доступу: http://www.oksigenlab.eu/sites/default/files/selusi_belgium_report_e.pdf 3. *Steur D., Heene A., Carels B. Social Entrepreneurship: Management Development in East-Flanders, Belgium.* Режим доступу: http://www.erov.be/media/docs/social_entrepreneurship.pdf 4. *Звітність «WEB Turnhout»* Режим доступу: <http://www.webwerkt.be>

ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ЯК ЧИННИК СПОЖИВЧОГО ПОПИТУ

Козяк В.Д.

Національний університет «Львівська політехніка»

Процес формування ринкових відносин у трансформаційній економіці вимагає активного, цілеспрямованого втручання держави в соціально-економічні процеси. Одним із напрямків такого втручання є формування сучасного споживчого ринку, наповнення його товарами національного виробництва, підтримка стабільного рівня цін, і, що особливо важливо, сприяння достатньої платоспроможності населення. Реалізація цієї мети здійснюється за допомогою відповідної політики, використання різних важелів та механізмів, які безпосередньо або опосередковано впливають на обсяг та структуру споживчого ринку.

Визначальним чинником, який обумовлює як наповнення споживчого ринку товарами та послугами, так і їх реалізацію, є обсяг вироблюваного в країні ВВП. Низький його обсяг у розрахунку на душу населення в Україні, недосконала структура національного виробництва, його низький технологічний рівень обумовлюють низьку конкурентоспроможність вироблюваної тут продукції. При цьому

частка продажу споживчих товарів, які вироблені в Україні, складає тільки 58,9% [1, с.278].

Низька продуктивність національного виробництва обумовлює відповідний рівень доходів населення і, відтак, - низький попит на ринку споживчих товарів. Тому основна частка витрат домогосподарств країни спрямована на придбання продуктів харчування та оплати комунальних послуг.

Низькі доходи населення обумовлені також необґрунтованим антисоціальним розподілом національного доходу, надмірну частку якого становлять прибутки великих корпорацій. Тільки незначна їх частка капіталізується та використовується на впровадження інновацій. Основна частина їх вивозиться за кордон, витрачається на купівлю зарубіжних товарів.

Недосконала інвестиційна політика обмежує зайнятість працездатного населення. Найбільш підготовлена та активна його частина, зокрема - молодь виїжджає за кордон, при цьому країна втрачає не тільки потенційних ефективних виробників, але й споживачів нормальних товарів. Як наслідок, у структурі споживчого попиту значну частку займає попит на товари нижчої споживчої цінності, представлений населенням старшого віку із низьким рівнем доходів.

На обсяг та структуру споживчого ринку суттєвий вплив має політика надання субсидій населенню з низьким рівнем доходів, багатодітним сім'ям, допомога на народження дітей та інше. Проте витрати цієї групи населення впливають, в основному на зміну попиту на товари першої необхідності.

Більш суттєвим є вплив на структуру споживчого ринку податкової системи. В Україні не спрацьовує принцип: «багатий платить більше». Зокрема це стосується окремих видів акцизного збору, податку на нерухомість, рентних платежів за використання природних ресурсів, прогресивної шкали оподаткування фізичних осіб. Тому впровадження справедливої, економічно обґрунтованої системи оподаткування створить передумови для вдосконалення споживчого ринку та формування його структури у відповідності до європейських показників.

Суттєвий вплив на формування ринку товарів має грошово-кредитна політика НБУ. Необґрунтовано високі відсотки на депозитні вклади стимулюють населення збільшувати заощадження, що призводить як до скорочення споживчих витрат, так і до необґрунтовано високих відсотків за кредити.

На формування споживчого попиту в країні позитивно впливають надходження від українських заробітчан, щорічна величина яких

оцінюється в 5-7 млрд. дол. США. Суттєву роль у зростання попиту в країні відіграє споживче кредитування. Проте високі податкові ставки за умови прогнозованих низьких доходів населення роблять сумнівними їх повернення в майбутньому.

Негативні наслідки матиме і недосконала валютна політика. Підтримка курсу гривні шляхом валютних інтервенцій призведе не тільки до скорочення золотовалютних резервів, а й до різкого падіння в майбутньому цього курсу. Це викличе закономірне зростання цін спочатку на імпортні товари та послуги, а пізніше – і на національні, а від так, - до зміни структури споживчого ринку.

Недосконала економічна політика, невтішні економічні прогнози розвитку країни призведуть до падіння споживчих настроїв населення.

1. Статистичний щорічник України за 2012 рік. – К.: ТОВ «Август-Трейд», 2013р.

КОНТРОЛЮВАННЯ ЯК ОБ'ЄКТИВНО НЕОБХІДНИЙ ІНСТРУМЕНТ ГОСПОДАРСЬКОГО МЕХАНІЗМУ

Мала Н.Т., Грабельська О.В.

Національний університет "Львівська політехніка"

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Контролювання є надзвичайно важливим чинником забезпечення ефективної діяльності організації за умов конкуренції. Без надійної системи контролю не може успішно функціонувати жодна організація. До основних його завдань належить передбачення можливих помилок, збоїв, відхилень та виявлення причин їх виникнення, що дозволяє досить швидко адаптувати організацію до викликів сьогодення.

Короткий аналіз останніх досліджень та публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблематики. Контроль не лише відображає дійсний стан речей, але й дозволяє вносити відповідні корективи щодо виявлених відхилень та стимулює виконавців до якіснішої праці. Предметом контролю є факти і події, перевірка виконання конкретних рішень, з'ясування причин відхилень, оцінка ситуації, прогнозування наслідків.

Більшість систем контролю зворотного зв'язку в організаціях – це системи незамкнутого циклу. Для досягнення власних цілей система повинна реагувати як на зовнішні, так і внутрішні фактори, які можуть